

NØVN

Róland í Skorini 70 ár – tann 5. august 2018

So kom árið og lótan eisini til Róland, táíð arbeiðissaðilin skal skiftast út við saðil eftirlønar-manna.

Men tað ger minni, tí tað er framvegis ogn í Rólandi. Hann er og verður ein originalur. Jaligur og tolin. Kennist nærum óbroytiligur - og hetta heilt frá ungum av. Hann lýðir á, hugsar og kemur við sínari viðmerking – sum oftast brosandir – og tá kann hann fara bæði víðan og djúpan við....

Yndis áhugamál hansara eru átrúni og franskt – og fronsk viðurskifti yvirhøvur. Hesi fakini sum hann leyk prógv í sum cand. mag. við Aarhus Universitet - umframt

tað eina árið at stunda nám við fakultet í Oslo. Hetta hevur eisini sermerkt hann fyri lívið. Eins og hansara djúpi ansur og tokki til ta ómetaligu bókina við svartari permu, sum ofta í vanligum vankunnleika verður snerkt at í studentikosum og akademiskum luftløgum, har ið Róland hevur havt sína virkisleið.

Men hetta nervar ikki Róland. Átøkur navnframa navna sínum - í herjaði á móti heidningum við Dýrindali í Runsivali - men tó heldur friðarligari av lyndi enn hin fyrri (!).

Jú, hann er frankofilur eisini - í rúmari merking. Og sum vit av og á – og helst alt ov sjáldan – hava

hoyrt hann greina og greiða frá um fronsk viðurskifti í fjølmiðlum landsins. Altíð væl fyrireikaður og áhugaverdur. Ein rættiligur undirvísari. Soleiðis at eisini tey, sum ikki júst hava hansara lívsáskoðan um mangt og hvat, tó geva honum góð viðmæli.

Næmingar, ið fyrr gingu á VBV og í Hoydølum, og sum heimanífrá høvdu eina kristiliga lívsáskoðan í viðføri, kendu seg ikki sørt at merkja eina fýlandi, happandi og svalliga øksl í lötum. Tí tað hendi.

Tá kendist teimum ungu tað fjálgt, at Róland kom har í starv sum dugnaligur lærari - uttan háva - við síni vinaligu medferð. Tí alt varnast tey ungu, sum ofta í teim sáru árunum – moyr og júst komin frá mammu síni – er befongd við heldur djúpa virðing fyri teim “so vitandi vaksnu”, sum myndug kundu gjara út við framtíðar karakterum frá 13 ella 03.

Róland hevur eisini kent til mótburð. Hann og yngri bróðirin Sámál mistu sum blaðungir móður sína Ragnhild - 32 ára gomul. Róland var bara átta ár. Pápin Poul í Skorini av Eiði giftist seinni aftur við Mariu, og tey fingi dóttirina Ragnhild. Róland giftist við Elsu Absalonsen úr Klaksvík, og tey eiga børnini: Pól, Stefan, Heina og Mariu. Ein góð familja.

Millum hansara mongu menniska-relateraðu áhugamál eru tað serliga legurnar í Zarepta fyri teimum ið bera brek, sum hava havt hansara stóra áhuga. Ár um ár.

Haldi eitt nú at menn sum Andrew W. Sloan, Petur W. Háberg og Jógvan Skýlindal (sum eftir strævnan arbeiðsdag lærði seg grikskt hjá Niels Ladegaard Pedersen, studentaskúlalærara, ið var serkønur í grikskum og latíni) hava havt sína ávirkan á Róland.

Róland hevur góðar gávur sum

talari. Næmingar um alt landið kenna hansara sakligu frálæru um mál og lívsáskoðan. Og hann dugir at taka skemtilig dømi, sum kann fáa áhoyraran at “vakna”. Sum nú einaferð í summar, táíð hann legði fram - og úr hondum - ta nágreiniligu fronsku/føroysku orðabókina eitt Sprota-kvøldið í Reinsariinum.

Tá legði hann fyri nakað soleiðis: Lítli fimmára gamli abbasonurin helt fyri við mammu sína í dag: Ja, nú er abbi endiliga liðugur við at skriva Bibliuna lidna!. Og Róland skoytti uppí – jú, orðabókin hevur tikið sína tíð – men tó ikki tey 1600 árin (!).

Og nú hevur Róland havt sín seinasta dag í føstum starvi. Og vit fara við hesum hiðani at ynskja honum bliðan byr og til lukku við teim náddu sjeyti árunum og takka fyri manga uppbyggiliga og hugfarsliga løtu í farnum árum.

Arnstein Niclasen

Róland røkkur dustsins árum

Tað sæst ikki á honum, so lættur og fattur og arbeiðssamur hann er, men tað er ein veruleiki. Sunnudagin fimta august røkkur Róland í Skorini í Havn teimum sjeyti ella dustsins árum.

Undan summarsteðginum beyð hann arbeiðsplássinum í Hoydølum í meiri enn fjóruti ár farvæl, men styrkin og áræðið eru góð og stór, og Róland er framvegis virkin og ber ábyrgd á so mongum økjum.

Vøggan stóð í C. Pløjensgøtu í Havn. Í íbúð í kjallaranum hjá mammubeiggjanum Peturi í Gong. Hetta var fyrsta heimið hjá foreldrunum Ragnhild og Poul í Skorini.

Pápin var av Eiði. Poul var sonur Onnu Elisabeth, sum var úr Leynum, og Rasmus í Skorini, sum fórst við Tór 2 í 1942.

Mamman vaks upp í Tvørgøtu og undir krígunum á trøðni úti á Heygnum Mikla. Omman, Elsbeth Malena, var ættað úr Svínøi, dóttir Mariu oman av Fløtti og Garða Petur, sum var av Húsum. Abbin, Sámál, var havnarmaður. Ættin í Havn stavar úr Gongini. Langabbin, Jens, var útróðrarmaður og fórst blaðungur. Lena sat einkja, sum stríddist fyri at halda hungurin frá durunum. Tey í Gong vóru grannar við tey í Áarstovu – tað vóru bara nakrir favnar millum húsini – og Hans Andreas Djurhuus hevur Lenu við í einari av sínum beinraknu lýsingum – Í mánalýsi:

Her búði Lena, friðarlig og góð; hon manga stund á seiðabergi stóð, tá kvøldarroðin yvir vágin brann, og áin sum í bræddum gulli rann. Minnið um Lenu og hennara ágrýtni við tráðuni fyri at fáa í pottin sær og sínum til mettuna livir enn í Havn. Á leið har sum Betri nú hevur høvuðssæti er Lenustólur. Hans Andreas mundi eygleiða Lenu, sum hon so friðarlig og áhaldandi gekk úr Gongini og út í Lenustólin at syfta og heimaftur.

Róland var fýra ára gamal, tá ið yngri beiggin, Sámál, varð føddur. Poul bygdi hús við Dalavegin, men stutt eftir at tey vóru flutt inn holvdi sorgin yvir tey. Ragnhild var plágað av herviligari nýrasjúku. Hon átti í oktober 1956 triðja sonin, sum bara livdi í nakrar tímar, og 2. juni í 1957 doyði Ragnhild frá manni og tveimum smádreingjum.

Róland var tá nógv hjá ommuni í Havn og mostrini Miu, sum var gift Heina Svarthamar, og Sámál fór norður til Eiðis við ommuni, og har var hann langt skifti. Seinni búsettist Sámál á Eiði.

Tað vóru vánaligar tíðir í fimmti árunum. Poul, sum var hegnismaður, lærði eftir kríggjð jarnsmíð á Skipasmiðjuni. Hann kendi til at vera arbeiðsleysur, men fekk so starv í Smæruni, har hann var øll síni bestu ár. Saman við Mouritsi Rubeksen seldi og umvældi hann møblar.

Í 1959 giftist Poul Miu á Dul, og í 1965 fingi tey dóttirina Ragnhild.

Róland fór í fyrsta flokk í gamla kommunuskúlanum á Vaglinum. Í 1956 varð flutt í nýggja gula kommunuskúlan, og eftir níggju ára skúlagongd fór Róland – saman við klassafelagnum Óla Breckmann – væl stuðlaður av pápanum úr fjórða millum og á nýmálsliga deild í Hoydølum.

Eftir lokið studentsprógv var Róland vikarur á Frúðutrøð, áðrenn hann fór til Aarhus at lesa religión og franskt. Hann las eitt skifti í Oslo, og kom eftir lokið prógv í Aarhus aftur til Føroya í 1976. Serritgerð skrivaði hann um gudfrøðingin Karl Barth og rúgvismiklu og fjøltáttaðu avrik hansara. Serligan áhuga hevur Róland eisini havt fyri eitt nú Dietrich Bonhoeffer, sum hann hevur greitt frá um í útvarpinum.

Róland hevur altíð verið við til at gjørt mun, har hann hevur verið. Hann vaks upp í Ebenezer undir kønu leiðslu Andrew Sloan. Lestrarárini var hann saman

við øðrum føroyingum virkin í Kristent Fælleskab í Aarhus. Hann mundi vera fyrsti føroyingur yvirhøvur, sum stutt skifti var við OM missiónsfelagsskapinum, og hann var virkin í studentafelagsskapinum Navigatørerne.

Áðrenn tey fluttu aftur til Føroya, giftist Róland Elsu Absalonsen úr Klaksvík. Tey eiga fýra børn – Poul, Stefan, Heini og Maria – og nú er abbin nógv upptikin av næsta ættarlöndum.

Róland er tiltikin undirvísari og lestrarvegleiðari. Tað er skoðsmálið hann fær frá næmingunum, og hann hevur verið góður og kveikjandi starvsfelagi.

Ein av avbjóðingunum hevur verið tilfar at hjálpa næmingum at flyta úr føroyskum og í franskt og hinvegin. Fyri nøkrum árum síðani fór Róland undir miðvíst arbeiði at fáa tað til vega, og tað var hugaligt tíðliga í vár at vera vitni til, tá ið hann eldhugaður og saman við kveikjaranum Jonhardi Mikkelsen og Sprotanum legði úrslitið fram – orðabók við aðalmáli at tæna føroyingum sum læra franskt.

Í útvarpinum hava vit hoyrt, hvussu stórt innlit Róland hevur í fronsk samfelagsviðurskifti og politiska spælið.

Í sambandi við, at tað varð samtykt at halda serligan Holocaust dag,

var Róland á vitjan í Theresienstadt týningarleguni, og tá lutaði hann við okkum ræðuleikarnar, sum gýðingarnir vóru útfyri, og tað varð reflekterað yvir, hvat tað var og er, sum kann fáa menniskja at bera seg soleiðis at, sum týskararnir gjørdi við jødarnar í triáti árunum og undir krígunum.

Tað er ein sjálfvylgja, at myndugleikarnir valdu Róland í siðsemisnevndina, og í tí sambandi hevur hann ofta verið at hoyra, tá ið stórir og torgreiddir spurningar um lívsins djúpastu viðurskifti hava verið umrøddir.

Longu tá ið bornini komu og húsini vórðu bygd – fyrst á Tórgarði og síðani í Hanusargøtu – vóru Elsa og Róland virkin í Ebenezer, og tað hava tey verið síðani. Fyrstu árin var tað serliga ungdomurin og tey lesandi, sum vóru í fokus. So við og við varð tænanastan meiri víðfevnd. Saman við eitt nú Osvaldi Kjærbo, Rodmundi í Liða og Jukim Olsen, sum nú allir eru farnir, tók Róland við ábyrgd, og hann tænar framvegis – saman við øðrum – við góðum huga, um tað so er í væl fyrireikaðum og hjartaligum talem, samtalum ella umsorgan á annan hátt og bæði í gleði og sorg.

At vera útbúgvin gudfrøðingur frá lærðum háskúla og samstundis partur av samkomu, sum í síni

tíð varð skipað sum leikmannarørsla, hevur ivaleyst havt sínar avbjóðingar. Annað er grundað á skriftirnar og andaliga sannføring og hitt á ástøði í universitetsverðini. Um viljin er til tað, so kann tað vera so skjótt, at funnið verður fram til onkran disharmoni millum hesar báðar verðirnar.

Róland hevur so mangan mint á, at íblásturin til lærdóm, granskning og universitet stavar frá kristiliga felagsskapinum, sum kendi ábyrgd fyri og fór undir alt tað, sum nú er náttúrligur partur av vælferðarsamfelagnum – útbúgving, heilsurøkt og almennaverk.

Framúr trúfesti hevur Róland eisini víst í øðrum pørtum av samkomulívinum. Hann hevur í meiri enn triáti ár staðið fyri at samskifta Bønarløtuna hjá KBS, sum ber tíðindi og bønarevni frá trúboðum og til einstaklingar og samkomur.

ST lýsti 1981 at vera árið hjá teimum, ið bera brek. Róland loftaði saman við øðrum hugskotið at skipa fyri serligari legu í Zarepta, har hann í mong ár hevur verið og er nevndarlimur, og soleiðis hevur verið á hvørjum ári síðani tá. Ættarlið eru komin og farin, og Róland er framvegis ein av fyrriskiparunum.

Fríðrikur próstur yrkti: *Gev teimum Tróndar skarpa vit, men Sigmunds bjarta hjartalit! Hetta hóskað so væl 70 ára føðingardagsbarninum.*

Góði skyldmaður. Takk fyri vinalag, samstarv, fyridømi og íblástur, sum tú hevur verið og ert hjá so mongum og hjartaliga til lukku við føðingardegnum.

Jóannes Hansen

Føðingardagurin verður hildin sunnudagin 5. august frá klokkan 13 í Østrøm, har øll eru hjartaliga vælkomnir.